

Poštovani čitatelji,

Ovogodišnja tema Svjetskog dana voda 22. ožujka je "Voda za mir". Voda može biti sredstvo za postizanje i očuvanje mira kada zajednice i zemlje surađuju oko ovog dragocjenog zajedničkog resursa, ali isto tako voda može potaknuti i pojačati sukobe kada joj se onemogućuje pristup ili kada je njeno korištenje nepravedno podijeljeno. Odličan primjer gdje je voda doprinijela očuvanju mira je Okvirni sporazum o slivu rijeke Save koji su potpisale Republika Slovenija, Republika Hrvatska, Bosna i Hercegovina te Republika Srbija 2002. godine u Kranjskoj Gori u Sloveniji. To je bio prvi sporazum među državama na ovim prostorima potpisan nakon Daytonskog mirovnog sporazuma kojim je okončan rat. Na temelju Okvirnog sporazuma osnovana je Savska komisija koja uspješno djeluje već gotovo dvadeset godina i značajno doprinosi ukupnim odnosima među državama potpisnicama.

Na jadranskom vodnom području u tijeku su dva značajna projekta kojima se unapređuje suradnja između sektora zaštite prirode i upravljanja vodama, što će osigurati poboljšanje upravljanja vrstama i staništima u budućnosti te pružiti temelj za značajno poboljšanje stanja voda na kojima se ti projekti provode.

Koordinator projekta Improve River LIFE - Poboljšanje stupnja očuvanosti ciljnih vrsta i tipova staništa Natura 2000 kroz poboljšanje riječne povezanosti je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, a projektni partneri su Hrvatske vode, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Splitsko-dalmatinske županije "More i krš". Ukupna vrijednost projekta je oko 4,7 milijuna eura, od čega je EU sufinanciranje putem programa LIFE oko 3,6 milijuna eura. Projekt je započeo 1. rujna 2023. godine i trajat će do 31. kolovoza 2028. godine. Osnovni cilj projekta je poboljšanje stupnja očuvanja populacije ugrožene i endemske vrste ribe mekousna (*Salmothymus obtusirostris*), koja je rasprostranjena u samo nekoliko rijeka jadranskog sliva u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori. Ovaj cilj će se ostvariti poboljšanjem stanišnih uvjeta u rijekama Vrljika i Jadro, jedinim preostalim staništima mekousne u Hrvatskoj. To će se postići poboljšanjem longitudinalne (uzdužne) povezanosti riječnih ekosustava uklanjanjem umjetnih pregrada ili osiguravanjem njihove prohodnosti za neometano nizvodno i uzvodno kretanje ribljih vrsta, kao i provedbom drugih mjera očuvanja koje obuhvaćaju obnavljanje i održavanje obalnog

vegetacijskog pojasa autohtonim vrstama, kontrolu stranih ribljih vrsta, kontrolu makrofitske vegetacije i podržano ostvarenje i održavanje stabilnosti i održivosti populacija mekousne. Više informacija o projektu možete pročitati na poveznici: <https://voda.hr/hr/projekt/improve-river-life>.

Koordinator projekta LIFE for Mauremys je Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, a projektni partneri su Hrvatske vode, Ustanova Zoološki vrt grada Zagreba, Udruga Hyla, Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Dubrovačko-neretvanske županije. Ukupna vrijednost projekta je oko 2,1 milijun eura, od čega je EU sufinanciranje putem programa LIFE oko 1,3 milijuna eura. Projekt je započeo 1. listopada 2022. godine i trajat će do 30. rujna 2026. godine. Cilj projekta LIFE for Mauremys je poboljšanje nepovoljnog statusa zaštite prepoznatljive vrste slatkovodnih kornjača, balkanske kornjače (*Mauremys rivulata*) u Hrvatskoj. Projektom će se utvrditi uzroci smanjenja *Mauremys rivulata* na pet područja Natura 2000 u Dubrovačko-neretvanskoj županiji, poboljšat će se stanišni uvjeti te će se istovremeno provesti program potpomognutog razmnožavanja kako bi se omogućilo prijeko potrebno populacijsko pojačanje. Više informacija o projektu možete pročitati na poveznici: life4mauremys.agr.hr.

Vama i vašim obiteljima želim sretne uskršnje blagdane.

dr. sc. Danko Biondić